

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 8040/2021
03.11.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Драгане Бољевић, Гордане Џакула и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., кога заступа Бора Ристић адвокат из ..., против туженог Града Враћа, кога заступа Градско правобранилаштво у Враћу и Месне заједнице Тибужде – Централни режијски одбор за изградњу канализационе мреже, због стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Враћу Гж 1221/20 од 21.06.2021. године, на седници одржаној 03.11.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Враћу Гж 1221/20 од 21.06.2021. године.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Враћу Гж 1221/20 од 21.06.2021. године и пресуда Основног суда у Враћу П 796/19 од 12.05.2020. године у ставовима другом и четвртом изреке и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Враћу П 796/19 од 12.05.2020. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена Месна заједница Тибужде – Централни режијски одбор за изградњу канализационе мреже да исплати тужиоцу новчане износе са законском затезном каматом, све прецизно наведено у том ставу изреке пресуде. Другим ставом изреке првостепене пресуде одбијен је исти тужбени захтев у односу на туженог Град Враће да тужиоцу, солидарно са Месном заједницом Тибужде, плати исте новчане износе и са периодима доспелости прецизно наведеним у том ставу изреке. Трећим ставом изреке обавезана је тужена месна заједница да исплати тужиоцу износ од 45.468,00 динара на име трошкова парничног поступка са законском затезном каматом од извршности до исплате, док је четвртим ставом изреке обавезан тужилац да накнади трошкове туженом Граду Враћу у износу од 24.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Вишег суда у Враћу Гж 1221/20 од 21.06.2021. године одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу другом изреке (ставом првим изреке). Ставом другим изреке преиначена је одлука о трошковима поступка из става четвртог изреке првостепене пресуде утолико што је обавезан тужилац да накнади туженом Граду Враћу парничне трошкове у износу од 30.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Трећим ставом изреке другостепене

пресуде одбијени су захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену ревизију, с позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца изузетно дозвољена, с обзиром на то да је у сличној чињеничној и правној ситуацији донето више одлука којима је другачије одлучено о истоврсном тужбеном захтеву, због чега је одлучио као у првом ставу пресуде, на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20).

Одлучујући о изјављеној ревизији у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку спроведеном пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је закључио уговор о изградњи канализационе мреже са Месном заједницом Тибужде, која је формирала Централни режијски одбор за изградњу канализационе мреже у селу Тибужде. По том уговору тужилац је извршио уплату износа од 70.850,66 динара, а тужена месна заједница није изградила канализациону мрежу у уговореном року од 18 месеци. Три године касније, 11.06.2012. године, закључен је уговор између Режијског одбора Месне заједнице Тибужде као инвеститора, ЈП „Дирекција за развој и изградњу града Врања“ као суинвеститора и Привредног друштва „Ногатами“ д.о.о. из Трговишта као извођача радова, ради изградње фекалне канализационе мреже у селима Златокоп и Тибужде, а у погледу финансирања ове изградње уговорено је да ће месне заједнице у својству инвеститора финансирати извођаче радова у сразмери од 67%, а јавно предузеће као суинвеститор у сразмери од 33% уговореног износа. Извођач радова тужио је суинвеститоре ради дуга пред Привредним судом у Лесковцу у предмету П 107/2017, у ком је 26.12.2017. године закључено поравнање тако што су се месне заједнице Златокоп и Тибужде и Град Врање (као оснивач ЈП „Дирекције за изградњу града Врања“ која је 2016. године отишла у ликвидацију) обавезали да исплате извођачу радова износ главног дуга и камате са трошковима поступка у шест једнаких месечних рата од којих прва доспева 15.01.2018. године. Инвеститору Граду Врању издата је грађевинска дозвола 20.02.2019. године за изградњу инфраструктурног објекта – прве фазе секундарне канализационе мреже у селима Златокоп и Тибужде. Тужилац налази да је и тужени Град Врање обавезан да му врати износ од 70.850,66 динара с обзиром да канализациона мрежа није ни започета.

При овако утврђеном чињеничном стању, нижестепени судови су закључили да тужбени захтев тужиоца према туженом Граду Врању није основан, пошто тај тужени није закључио уговор са тужиоцем, који је уговор закључио са Месном заједницом Тибужде. Пошто тужени Град Врање није примио новчана средства од тужиоца, те није ступио у облигационо-правни однос са тужиоцем, не постоји ни његова одговорност због неиспуњења уговора од 01.06.2009. године. Тај тужени, дакле није стекао имовину од тужиоца, те нема места примени члана 210. и 414. Закона о облигационим односима и солидарног обавезивања туженог Града Врања. Иако је

месна заједница корисник буџетских средстава Града Врања, она има својство правног лица и у оквиру права и дужности утврђених Статутом и Одлуком о оснивању, она је као такав субјекат закључила уговор са тужиоцем о субвенционирању за изградњу канализационе мреже.

Оваква правна аргументација нижестепених судова, по мишљењу Врховног касационог суда, није прихватљива. Према Закону о локалној самоуправи, орган локалне самоуправе - Скупштина одлучује о оснивању јавног предузећа за задовољавање јавних интереса (члан 32). У надлежности Скупштине Града Врања налази се и овлашћење за оснивање и укидање месних заједница, укључујући и доношење верификације вођења самодоприноса, сходно члановима 72. и 75. Закона о локалној самоуправи. У изградњи канализационе мреже која представља добро од општег интереса, сходно ставу другом члана 11. Закона о јавној својини, учествовао је и Град Врање као оснивач ЈП „Дирекције за изградњу града Врања“. Канализациона мрежа није завршена. Тужилац је на име изградње мреже уплатио одређени део средстава. Његово домаћинство није прикључено на канализациону мрежу, јер иста није ни изграђена. Рачун Месне заједнице Тибужде већ дуже време је блокиран и очигледно је да тужилац не може од тог туженог да поврати уплаћени новац, без обзира на постојање правоснажне пресуде којом је тужена Месна заједница Тибужде обавезана да тужиоцу врати уплаћени новац. Циљ уговора о изградњи канализационе мреже није постигнут и тужилац има право да тражи враћање уплаћеног новца. Тужени Град Врање је, као оснивач Месне заједнице Тибужде, солидарно одговоран са туженом месном заједницом. Та одговорност је супсидијарног солидарног карактера. Ако нема новца на рачуну месне заједнице, што је неспорно, онда обавеза исплате уплаћеног износа прелази на терет оснивача месне заједнице – Града Врања. Такав је правни став изражен и у одлуци Уставног суда Уж 3923/2016 од 19.07.2018. године као и у одлуци Европског суда за људска права Рафаиловић и Стевановић против Србије (представке број 38629/07 и 23718/08, ст. 62-67, 80-83) од 16.06.2015. године. Из наведених разлога, јасно произлази да правно становиште нижестепених судова о неоснованости тужбеног захтева тужиоца према Граду Врању због недостатка пасивне легитимације није прихватљиво.

У поновном поступку, првостепени суд ће имати у виду све на шта му је указано овим решењем, по истом ће поступити, утврдити да ли је у међувремену дошло до изградње и завршетка изградње канализационе мреже, те да ли је домаћинство тужиоца прикачено на канализациону мрежу и уколико није, одлучити о основаности тужбеног захтева и у односу на тужени Град Врање.

На основу изнетог, применом члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**